

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek. anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

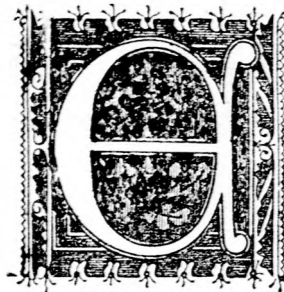
HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden **kedden** és **pénteken**.

Egyes szám ára 10 kr.

A magyar alföldről.

Egy idő óta az irók sokat foglalkoznak a magyar alfölddel, és pedig értekezésekben úgy, mint felolvasásokban, mindazonáltal úgy látszik, hogy némelyek ezen urak közül csak mintegy vasútról átutazólag tanulmányozzák tárgyaikat. Az idei első felolvasó és értekező volt Fröhlich Róbert egyetemi magántanár, kinek értekezlete a „római sáncokról“ az „Archeologiai értesítő“-nek VII. kötetében meg is jelent. Fröhlich ismerteti a nálunk is ismeretes római sáncokat, taglalja azoknak keletkezését és célját, de végre maga is beismeri, hogy ez irányban a helyszínen kellő kutatásokat még nem tartott, és a sáncok fekvését és szétágazását is csak, a különben pontos katonai térképekről ismeri, ez okból véleményezése és kombinációi is ingadozóak, mi az országos régészeti társulatot arra indította, hogy jövő kutatások céljából pénzbeli segílyt is engedélyezt, mi reánk nézve annál örvedetesebb, mert a római sáncok felett már nálunk is több értekezlet és tanulmány jelent meg anélkül, hogy a valóság csak valószínűen is felderített volna. Pedig ezen óriási mű valóban megérdemelné figyelmünket és nem egyedül áll honunkban. Ösmerjük az ugynevezett „Csórsz árkot“, mely Váctól húzódik Hatvan felé, egész a Tiszáig. Ennek eredetéről és céljáról is minden eredmény nélkül sokat okoskodtak a tudósok, míg végre a nép regéje jött segítségül, elbeszélvén, hogy réges-régen Csórsz magyar herceg beleszeretett egy velencei patricius szép leányába, de a leányt csak azon feltétellel ígérték oda, ha aráját hajón viheti Velencéből egyenesen hazájába, és ez okból ásatta volna Csórsz herceg a Csórsz árkat.

A „Budapesti Szemle“ mult évi decemberi füzetében szintén megjelent „Paraszt jólét“ cím alatt Földes Bélától egy meglehetősen felületes értekezéslet Bács vármegye rónáiról, melyben cikkirő elősorolja Mária Teréziának és Józsefnek üdvös gyarmatosításait, hozzá nem tudja eléggé dicsérni a talaj áldásos termékeny voltát, a mindenfelé felvirágzó jólétet, a lakosság józan és iparkodó szorgalmát, de e mellett kiemeli az árnyoldalokat is, így Szabadkát csak gazdag parasz falunak nevezi, megrója a hiányzó vagy felette rossz közlekedési utakat, a sokat kívánni hagyó közigazgatást és igazság kiszolgáltatást, a rendetlen telekkönyveket, de főleg a primitív rendőrséget, és e végett a csekély személy- és vagyonbiztonságot.

A harmadik volt Hanusz István, ki a magyar földrajzi társaságnak f. é. február 25-én tartott ülésében „Községek születése az alföldön“ címmel tartott felolvasást. A felolvasó szerint az alföld legkedvezőbb táj az emberek tömörülésére, s mégsem növeszti erősen a lakók létszámát, pedig a hegységből folyton áramlik lefelé a nép; míg ellenben az alföld az, ahol a legalább 10.000 lelket magukba záró községek 73 százaléka boldogulva gyarapszik s elnyeli a hegyvidékről alá ömlő népfolyamot, mint valami tenger, a melynek partján a városok csak pihentető, aklimatizáló centrumok, a honnan a síkságra való elszéledés folyton tart. Ez egyébiránt szerinte a földön mindenütt úgy van, mert a hegyek közé az ember csak az ellenség elől menekül, de mi-helyest a kényszer megszűnt, ismét a síkra vonul. Ezen okoskodása a felolvasónak igen szép és mondhatni költői, csak az kár, hogy a valóság meg nem felel, mert a magyar alföld népesítése nem véletlen, hanem egy remek műve Mária Terézia és II. József kormányainak, melyeknek egyénei közül kimagaslik Grassalkovits herceg. Az ő érdemük, ha célszerű népesítésük áldásos lett. Az alföldre sohasem szállott le a hegyekből népség, kivévn a drótos és gyölesos vagy üvegárus tótokat, kik azonban alig várják, hogy pár összekapart forinttal haza térjenek, hol megelégszenek zabkenyérrel és visszautasítják az alföldi

kalácsot. A svájci hegyek lakói pedig a magyar alföldön vagy bármely más rónán bizonyára elsatnyulnának honvágytól és éppen nem vágnak síkságra, de különben, nola most már az egészségi viszonyok az alföldön is jobbra változtak, azért a német és tót régi bevándorlók utódainak még most emlékkükben lehet a „Péter grab ein“ Pétervárad helyett.

De lássuk tovább: „A magyar alföldre nemcsak a hazai hegyvidékről, hanem idegen országokból is egyre történik bevándorlás és ezek újabb községek alakulását eszközlik, a nélkül azonban, hogy a magyarságot felhigítanák, mert a magyar alföldön a magyar nép hatalmasan asszimilál és e tekintetben segítségére jön maga a talaj is, mely jól táplál és feledtetni hamar a régi hazát, szokásait és nyelvét.“ A felolvasónak eme állításai azt árulják el, hogy a felolvasó nem is igen foglalkozott az alföld népesítése tanulmányozásával. A magyar alföldre az idegen országokból való bevándorlás rég megszűnt, és újabb községek belőlük többé nem alakulnak. Az ugynevezett dohánytelepek Bánáttban az 1840-es években merő belföldiekből, leginkább dohánytermelőkből alakultak, úgy a legutóbbi időben a Szapáry-féle telepek is csak belföldiek, egyedüli kivétel a Csángók telepítése, de ezek csakugyan cseppenkint elvesznek a tengerben. A mostani népesedés egészen más alakban indul, a mindenfelé létesült tagosítások, minden paraszbtirtokból önálló kisbirtokot teremtettek, melyeken szállások, villák keletkeznek, ezek maholnap ellepik az egész területet, és az egész alföld csakhamar hasonló lesz Lombardía híres szépségű naptelt rónáihoz. Igaz, hogy e telepek és szállások a magyarságot nem higitják, de nem azért, mert a magyar faj asszimilál, kivévn talán Kis-Köröst Pestmegyében, és Kupuszínát Bácsban, hol a tótok átváltak magyarokká, hanem azért, mert az új telepek nem zavarták meg az arányt, mert nemzetiségük szintén vegyes. Az asszimiláció ritka eset, de nem is terjedhet, mert mindenkinek nemzetiségét óvja a törvény, a régen bevándorlott németek, románok és szerbek megtartották régi szokásaikat és nyelvüket, anélkül, hogy őket az alföldön rossz magyar állampolgároknak lehetne tartani, különösen kimondhatná a meghonosult németeket rossz honfiaknak? A magyarságnak törzs ereje az alföldön is a nép intelligens részében rejlik, mely nem asszimiláció, de a művelődés útján gyarapodik és ez az ő valódi erkölcsi ereje. Igaz a szerbek fogynak, de ennek fájdalom nem az asszimiláció, de a németek szorgalma, és gyarapodása az oka. A szarvasi, békés-esabai, petrováci, kiszácsi, glozsáni tótok most is tótok, de azért hazafiak. Ezen állapotok leginkább megáfoják a „Schulverein“ rágalmozó állításait, mert a magyarság még ott sem erőszakol, ahol talán kissé erősebb elbánás kívánatos lenne, és tiszteli a törvényesség által szabott korlátok között a szabadságot.

Az alföldön csak egy-bevándorlás észlelhető, mely ugyan egyenként történik, de lassan-lassan tömörül, ezek a zsidók, de ezek is igen különböznek a felső magyarhoni zsidóktól, mert míg azok egy elzúllott szegény népfajként tömegesen tódnak be Gácsországból honunkba, és megtartván talmudi ridég szokásaikat, mint önző idegen népfaj tönkre teszik a felső vidékek lakóit: addig az alföldi zsidó csakugyan azonosítja magát a magyarsággal, már csak azért is, mert a szorgalmas és élelmes német községekben meg nem élhet, vagy legalább nem igen gyarapodhatik.

Grasschmid Gábor.

Kaszt-szellem.

Társadalmi életviszonyaink esetelése, azoknak ridég, de való feltüntetése, épügy erkölcsi kötelessége az egyes egyénnek, mint főirányadója az igazság zászlója alatt küzdő sajtónak.

Mindenfelől általános a panasz, hogy a társadalmi kaszt-szellem megmetyeljezi a társaskörök lehetőségét, hogy ragályként terjed el az osztá-

lyok minden kotteriáiban és semmit nem hagy érintetlenül a békés rend és a haladás pályáján.

Tehát kérdés merül fel: vajjon honnan ered s mi ennek kufforrása? Bármennyire eltérnek a nézetek a tárgy alapos meggondolásában, mégis e kérdés nemcsak a demoralizált mai korban, hanem a nemzet történeti fejlődésében leli megoldásának lehetőségét.

Nem akarjuk a római absolut alkotmányban feltalálható patriciusi és plebeiusi korszakokat idézni, habár a későbbi feudális rendszert minden nemzetnél már annak hagyományos utóhatásául lehetne tulajdonítani; hogy azonban a jelen társadalmi viszonyaink gyökereit feltalálhassuk, kénytelenek vagyunk egy rövid visszapillantást tenni, a dicső emlékeztető *szabadságharc* előtti polgári rend, a nemesség kiváltságaira s a nem nemesség sanyarú elnyomottságaira. Igaz, hogy közjogi iróink, úgy összes államférfiaink teljesen egyetértenek abban, hogy Magyarország sohasé volt arisztokratikus állam, hanem a köznemesség akarata szerint lettek az ország ügyei elintézve, — tehát ezen állítások megáfolásába, mint nem illetékes, nem bocsájt-kozom; de határozottan állíthatom, hogy a nevezetes 48-iki év előtt állampolgársági jogokkal csak a nemes birt, holott a nem nemes különféle osztályai szorosan véve semmi joggal vagy személyes szabadsággal nem bírtak.

Hazánk gyászos napjai után, midőn a népképviseleti alkotmány visszaállított, a kulturális haladás terére léptünk, ekkor kezdődött a nemzet belülről szervezkedni s a mostoha idők rövid elfelejtése után a gögös származásu *hydra* ismét parancsot fűjt a bilincsektől felszabadult népsegnek s így a társadalmi osztályok kiüzdélme egész nagyságában mutatkozni kezdett.

Egyik visszaidezte nemes származását, a másik dicsőségének szép napjait, a harmadik hivatlan képzelte hivatottságában találta a nagy érdemeket, s ki-ki talált családjában egy oroszánt, vagy egy álfényű csillagot.

Igy lettek ők az ország, megyék, városok és községeknek eddig soha nem ismert nagy családjai; ezek lettek a nép bálványai és az ujonnan szervezett hatóságok kimagasló alakjai.

Ha nemzetünk történelmét kellő figyelembe vesszük, nem esodálkozunk ezen, sőt talán az előbbi viszonyok természetes folyamának kell ezt tulajdonítanunk. Tehát a társadalom első gyűrűi az előbbi viszonyok rendszeres következményei voltak; ha azonban az évekel tovább haladunk és a civilizáció szatiráját figyelemmel kísérjük, látjuk, hogy az általános társadalmi mozgalom mindent pusztít és kevés idő múlva teremt hamis tanokat hirdető profétákat, de másrészt a szociális élet mindinkább felforgatattik; a műveltség, foglalkozás s birtokviszonyok összeütközésbe jönnek egymással.

Tisztán különös érdekek vezették az egyeseket, ki-ki kegykenyere után lenézi másik polgártársát; a született főur magas rangszerűségével elviselhetlen és utánozhatlan fényt törekszik terjeszteni, míg a honorációr érthemi magasztosságával dicsékszik; a szorgalmas munka embereit ellenben sokan lenézik a társaskörökben, vagy azért, mert nem hetyke szájhős, vagy mert nem szolgálai köpönyegforgató, sőt őket alig érdemesítik a közönséges üdvözlés viszonzására.

Mindenki első urnak akarja magát tekintetni, de másit ilyenek el nem ismeri, innen származik a sok össze nem férő, parancsolni szerető elem, mely csak típor, de a társadalmi életnek rózsákat nem ültet.

Oda törekedjünk tehát, hogy társadalmunk közvéleménye minden melléksallangtól eltekintve, az érdemtelen egyéneket kellően tisztelje, a munka embereit megbecsülje, az osztályos várnyszerűsége ledöntse; törekedjünk a szellemi műveltség finom tapintatosságával a születés és származás rendeit a foglalkozási és hivatási osztályok különfeleségével kellően összhangba hozni; mert az egészséges társadalmi élet talapatán nyugszik a nemzet erős összetartóssága! Szabó János,

1849. haneid osztályparancsnok.

Melléklet a „Bácska“ 19-ik számához.

Nem sokkal azután, midőn az „Utastás“ már megjelent, ennek alapján, egy másik rendelkezésben a sz. kir. és önálló törvényhatósági joggal felruházott városok közönségét meg arra hívta fel, hogy mindazokat, akik népfölkelési tisztükül önként jelentkeznek, írják össze.

Mínt hogy ama jegyzékekben, melyeket a főispánok terjesztettek fel, az önként jelentkezők még nem vétettek föl s a kiadott rendelet értelmében fölvehetők sem voltak, a városok összeírásaiból pedig a miniszter azon meggyőződésre jutott, hogy a jelentkezők száma igen nagy: részben a jegyzékek kiegészítése, részben a végett, hogy a jelentkezők, a kijelöltetűkhöz még szükséges adatokat megadják, elkerülhetlennek látszott újabb és részletes tájékoztatást nyújtani a közönség részére már csak azért is, hogy a jelentkezők a kijelöltetű feltételeiről, továbbá kiképzetésük miként leendő eszközéséről és egyéb őket közlő érdeklő rendelkezésekről felvilágosítást nyerjenek.

Ezen tájékoztatást a miniszter folyó hó 1-ről 1240. elnöki szám alatt kibocsátott következő rendeletben és hirdetményben adja meg.

Hirdetmény.

A népfölkelésről szóló 1886. évi XX. t. cikk 9. §-ának rendelkezése szerint:

„A népfölkelők tisztjeit magyar állampolgárok közül Ő cs. és apost. kir. Felsője nevezi ki a honvédelmi miniszter előterjesztésére, aki azokat már béke idejében évről-évre kijelöli.“

Az ezen törvények végrehajtására vonatkozó utasítás már kiadva, elérkezett az idő egyszermind ezen rendelkezés végrehajtására. Felhívom tehát ezennel mindazon állampolgárok, kik a népfölkelés felhívása esetében tisztviselői minőségben alkalmazhatni óhajtanak s az alább következő feltételeknek megfelelni képesek, hogy ebbeli kérelmüket az illetékes hatóságnál bejentsék.

A népfölkelési tiszt állásokra pályázóknak ekként s **ily hirdetmény útján való összeírása**, illetőleg ebbeli előjegyzése a népfölkelésről szóló törvény életbeléptetését lényegesen befolyásoló tényezőkre való tekintettel, csakis a folyó 1887-ik évben történik; jövőben a népfölkelési tiszt állásra való előjegyzést tárgyzó és mellékleteikkel együtt **bélyegmentes** folyamodványok a népfölkelésről szóló törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás 95-ik pontja értelmében és a honvédelmi miniszter által erre vonatkozólag annak idejében kibocsátandó intézkedésnek megfelelőleg, a népfölkelési járás-parancsnoksághoz lesznek benyújtandók.

Az érdekeltek általános tájékoztatásul a következők szolgáljanak:

1. A népfölkelési tiszt rendfokozatba való előjegyzetésre, a törvény értelmében **általában** csak azon állampolgárok pályázhatnak, kik sem a közös hadsereg (hadtengerészet) és a póttartalék, sem a honvédség vagy esendőség kötelekben nem állanak, továbbá a pénzügyőrség vagy az állami erdészeti személyzetéhez nem tartoznak.

2. A kinevezetésnek mellőzhetlen feltételét az említett utasítás 5-ik §-ához képest, minden körülmények között a polgári becsület és joggyakorlat teljes élvezete képezi.

3. Minden pályázótól ökvetlenül megköveteltetik, hogy a népfölkelési tiszt állás betöltésére szükséges minősültséggel bírjon.

Azon állampolgárok tehát, kik katonai kiképzésben egyáltalában nem részesültek, népfölkelési tiszt állásra csak azon esetben pályázhatnak, ha magukat az alább bővebben ismertetett népfölkelési tisztképző tanfolyam hallgatására önként kötelezik.

4. A pályázás a népfölkelési gyalogság vagy lovassághoz történhetik.

A lovassághoz pályázóktól különösen megkivánatik, hogy tökéletesen lovagolni tudjanak és a loismében is jártasok legyenek.

5. Magyarországi pályázóktól a magyar, horvát-szlavon illetőségű pályázóktól pedig a horvát nyelvnek szóban és írásban való tökéletes ismerete követeltetik.

6. A kérvények csak azon mérvben vétettek tekintetbe, amint azt a népfölkelési tisztviselő szükségletnek fedezése igényli.

A népfölkelési tiszt állást **pályázat útján** elnyerhetik:

A) Volt katonák közül:

1. Azon **volt tisztek és hadapródok (tiszthelyettesek)**, kik rendfokozatukról (hadapródi kintüntetéseikről) akár védkötelezettségük teljesítése után, akár más **nem kényszerítő** indoknál fogva leköszöntek és **népfölkelési kötelezettségnek alávetve már nincsenek**, azonban a népfölkeléshez **önként** jelentkeznek s előbb viselt tisztviselői rendfokozatukba előjegyeztenni óhajtanak;

2. azon **volt tisztek és hadapródok (tiszthelyettesek)**, kik koruknál fogva

még népfölkelési kötelezettségben állanak és a nélkül, hogy a honvédségnél szolgáltak volna, közvetlenül a közös hadsereg kötelékéből kiléptek.

Ellenben a népfölkelési kötelezettség alatt álló **volt honvédtiszteknek és hadapródoknak (tiszthelyetteseknek)**, mínt hogy ezek a honvéd hatóságok által az idevágó előjegyzések alapján amugy is összeírtnak, nyilván tartatnak és a beálló szükséghez képest kineveztetnek is, a népfölkelési tiszt állásra külön pályázniok nem szükségesek.

3. Azon volt **altisztek**, — akár egy év önkéntesek voltak, akár nem, **kik védkötelezettségük teljesítése után a hadseregből vagy honvédségből kiléptek** és kikről kiváló tulajdonságaik és előbbi katonai szolgálatuknál fogva feltételezhető, hogy mint népfölkelési tiszt is, a követelményeknek megfelelni képesek leendnek, mi iránt különben azok volt csapat-parancsnokságaitól közelebbi tájékoztatás fog szereztenni.

B) Azok közül, kik katonák nem voltak:

1-ör. A 19 évesek.

Tekintettel arra, hogy a népfölkelési törvény értelmében és az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 67. pontja szerint a **19 évesek** a hadsereg (hadtengerészet) és a honvédség kiegészítésére utolsó sorban vehetők igénybe: az ezen korosztályba tartozó állampolgárok, a népfölkelési tiszt való előjegyzetésre szintén pályázhatnak. Ezeknek azonban a jelentkezés alkalmával beadandó írásbeli kötelezővel kell kinyilatkoztatniok, hogy önkéntes jelentkezésük alapján népfölkelési tiszté való előjegyzetésük, vagy kinevezetésük esetében kötelezik magukat, a népfölkelési mozgósítottságának tartama alatt, **bármikor** és tekintet nélkül arra, hogy korosztályuk behivatott-e vagy sem — a népfölkelésnél szolgálatot teljesíteni.

Ezen egyéneket illetőleg **különösen kiemeltetik**, hogy a népfölkelésnél bármily minőségben történendő alkalmaztatásuk őket törvényszerinti védkötelezettségük teljesítése alól semmi körülmények között fel nem menti;

2. a **népfölkelési kötelezettség alatt álló egyéb oly egyének**, kik katonák nem voltak, tehát katonai kiképzetésben egyáltalában nem részesültek és kiváló feddhetlen jellem, hazafias érzület és magatartás folytán köztiszteltetben állanak.

3. A **népfölkelési kötelezettségnek már alá nem vetett oly állampolgárok**, kik a népfölkelésnél teljesítendő szolgálatra önként jelentkeznek és erre minden tekintetben alkalmasak is.

A pályázók részéről követelt adatok.

A pályázók személyesen vagy írásban a következő adatokat tartoznak előterjeszteni:

1. a jelentkező neve;
2. születési éve;
3. állandó tartózkodási és illetőségi helye;
4. a végzett iskolák;
5. polgári állása, vagy kereseti foglalkozása;
6. nyelvismeretei;
7. a jelentkezés a népfölkelési gyalogsághoz vagy lovassághoz történik-e;

8. népfölkelési tisztképző tanfolyamot mikor és melyik honvédállomás helyén kívánja a jelentkező hallgatni, (ezen állomások közül vagylagosan több is megjelölhető);

9. valamely népfölkelési espathoz való beosztásra, vagy külön alkalmaztatásra vonatkozó esetleges kérelem.

Volt katonák részéről e mellett még felemlítendő:

10. a felavatás éve;
11. a legutóbb viselt rendfokozat, illetőleg a rang, nap is;
12. a fegyvernem, (kar), melynél a jelentkező a közös hadseregben vagy a honvédségnél szolgált;
13. kilépésének (végelbocsátásának) éve;
14. vajjon részt vett-e és mily hadjáratban?
15. **Volt közös hadseregbeli tisztek és hadapródok (tiszthelyettesek)** részéről a jelentkezés alkalmával a „**kilépti bizonyítvány**“ (elbocsátási okmány) eredetiben vagy hitelesített másolatban beadandó, mely okmány annak idején az illetőknek vissza fog szolgáltatni.

Azok, kik Budapest fővárosában, továbbá Arad, Debrecen, Fiume, Győr, Kassa, Kolozsvár, Komárom, Maros-Vásárhely, Pécs, Pozsony, Selmec- és Bélabánya, Sopron, Szabadka, Szatmár-Németi, Szeged, Székesfehérvár, Temesvár, Újvidék és Zombor szabad királyi, végre Baja, Hódmező-Vásárhely, Keckemét, Nagy-Várad, Pancsova és Versecz törvényhatósági joggal felruházott városok valamelyikében a népfölkelési tiszt állás elnyerésére immár pályáztak, — tekintettel arra, hogy összeírásuk alkalmával a fenebbi 15

pontban meghatározott adatoknak csak némelyikét közölték, — még a következő adatokat tartoznak pótlólag tudtul adni és pedig:

a) vajjon a népfölkelési gyalogsághoz vagy lovassághoz óhajtják-e beosztásukat?

b) amennyiben a népfölkelési tiszt tanfolyam hallgatására jelentkeztek, ezt melyik **időszakban** és melyik **honvéd állomáshelyen** kívánják hallgatni;

c) az általuk végzett iskolákat.

Népfölkelő tisztképző tanfolyamok.

Azon pályázók számára, kik **katonai kiképzésben eddig nem részesültek**, és a honvédelmi miniszter által tisztviselőkre kijelöltetni kívánják, a népfölkelési tisztviselő állás betöltésére megkivánt katonai ismeretek megszerzése céljából — amennyiben szükségesnek mutatkoznék, több egymásra következő időszakban 3—3 hetes tartamú tisztképző tanfolyamok fognak nyitattatni.

Ezen tanfolyamokra nézve a következők szolgáljanak tájékoztatásul:

1. A tanfolyamok a **gyalogság** számára, tekintettel a rendelkezésre álló tanerőkre és helyiségekre, oly honvéd **zászlóalj** állomáshelyeken fognak összeállítani, ahol arra elegendő számú pályázó van. A népfölkelési **lovassághoz** pályázók számára a honvédtusár **ezred** parancsnokságok állomáshelyein, és pedig:

Budapest, Debrecen, Arad, Keckemét, Kassa, Vác, Pápa, Pécs, Maros-Vásárhely és Varasd városokban, — de szintén csak a pályázók számához és a szükséghez mérten, — **egy-egy** tanfolyam fog létesíteni, mely csak elháríthatatlan szükség esetén fogna még későbbi időszakban is összeállítani.

2. A tanfolyamok folyó évi április hó 12-én veendő kezdetüket.

Azok, kik ezen első időszak tanfolyamok hallgatására kijelöltetnek, erre az illető honvéd állomáshely megnevezése és egyéb tudnivalók közlése mellett, külön értesítést nyerendnek.

A 2-ik időszak **gyalogsági** népfölkelő tisztképző tanfolyamok f. évi május hó 6-án állítatnak össze, és az annak hallgatására kijelöltetnek, a tanfolyam állomáshelyéről, helyiségéről és a vezetésével megbízott tisztről, behívásuk alkalmával szintén értesítettetni fognak.

Azon esetben pedig, ha netalán rendkívüli második időszak lovassági tisztképző tanfolyamok felállítására szükségessé válnék, az arra vonatkozó intézkedések idejekorán leendnek kibocsátva.

A tanfolyamok hallgatására berendeltet az illető állomáshelyen már a tanfolyam kezdetét megelőző napon tartoznak megjelenni s további utasításvétel végett, a tanfolyam vezetőjénél jelentkezni.

3. A hallgatóknak a tanfolyamba való jelentkezéskor következő sajtátkezüleg kiállított kötelezőt kell a tanfolyam vezetőjének személyesen átadniok:

„Alulírott önként elvállalom azon kötelezettséget, miszerint a népfölkelő-tisztjelöltek számára felállított tanfolyam hallgatásának tartama, a katonai fegyelemnek alávetem magamat.“

E katonai fegyelem nem terjed ki arra, hogy a hallgatók irányában a katonai fegyelmi fenytő hatalom tényleg gyakoroltatni fogna, hanem az elvállalandó kötelezettség csak akként lesz értelmezendő, hogy a hallgatók minden felszólításnak, mely a tanfolyam és saját kiképzetésük érdekében hozzájuk intéztetik, feltétlenül s katonához illően engedelmeskedni és a fegyveres erő személyeinek, a minden katonától megkivántató tiszteletet és tisztelgést megadni tartoznak.

A ki ezen szabályok ellen vét, vagy a fegyelem ellen valami kihágást követne el, magától értendőleg a tanfolyamból azonnal elbocsátatik és emnélfogva a népfölkelő tiszt állásra minden igényeit elveszti.

4. A tanfolyam hallgatói a kincstár részéről új honvéd legénységi ruházattal, lő- és oldalfegyverzetrel és teljes felszereléssel, a lovassági tanfolyambeli pedig egy-egy felszerelt szolgálati lóval is el fognak láttatni; minélfogva az utóbbiak kiképzésük céljából saját lovakat csak is azon esetben használhatnak, ha ezek alkalmasak és kifogástalanul szabályszerűen vannak felszerelve.

Azon hallgatók, kik **mínt volt katonák** saját kérelmükre a tanfolyamba felvétetnek és bevonulásuk alkalmával a felmutatandó végelbocsátási okmányokkal beigazolják, hogy előbb valamely a legénységi állományban rendszeresített rendfokozattal felruházva voltak, ezen rendfokozatot megillető kintüntetési jelvényeket viselhetik.

A hallgatók az oktatási időn kívül tetszésük szerint, polgári ruhájukat is viselhetik; ha azon-

ban egyenruhában jelennek meg, akkor teljesen szabályszerűen öltözve kell lenniük.

Azoknak, kik az egyenruhát és esetleg szerelvényt saját költségükön beszerezni óhajtják, ez megengedett; minden egyes egyenruha szerelvény darabnak azonban szabás, szín és egyéb kiállítás szerint teljesen szabályszerűnek kell lenni.

Ezen tulajdon egyenruha viselése a tanfolyam **befejezte után** tiltva van.

Ily tulajdon egyenruházati cikkek annak idején, ha az illető népfölkelési tiszté kinevezetik, esekély átalakítás mellett ismét használhatók.

5. A tantárgyak, melyekből úgy a gyalogsághoz, mint a lovassághoz jelentkezett hallgatóknak, különös tekintettel az illető fegyvernem tulajdonképeni hivatására, gyakorlati vagy elméleti oktatás adatik. — a következők:

a) az osztrák-magyar monarchia fegyveres ereje szervezetének főbb vonásai;

b) a honvédségi szolgálati szabályzatnak kivonata;

c) megfelelő kivonat a (gyalogsági vagy lovassági) gyakorlati szabályzatból;

d) a harcászat és harcateri szolgálat elemei;

e) a népfölkelés löfegyvereinek ismerete;

f) egyszerűbb csapatutasz munkálatok táborozás és menetek alatt és a futólagos erődítészet alapvonásai;

g) lögyakorlatok;

h) tájékozás a terepen és térkép olvasás;

i) a legszükségesebb ismeretek a vonat, élelmezési és hadtáp szolgálatból a hadra kelt seregénél.

A lovassági népfölkelési tisztképző tanfolyam hallgatói, a lovaglásban való ügyességük és a lóismében való jártasságukra nézve, azonnal a tanfolyamkezdetével megvizsgálatnak.

Minden tanfolyamban, az elméleti és gyakorlati oktatásra, naponként **legalább 7 óra** leendő kitűzve.

6. A tanfolyam bevégeztével minden hallgatónak, az általa elért össz-eredmény, az annak megállapítására hivatottak által tudtul fog adatni.

Csak a tanfolyamnak jó sikerrel való bevégezése képesíti a népfölkelési tiszt állásra, mely kinevezés az illetők népfölkelési kötelezettségének egész tartamára kiterjed, feltéve, hogy személyükre nézve időközben valami oly változás nem állana be, melynél fogva a tiszt állásba való kinevezésre egyáltalán igényt többé nem tarthatnának.

A népfölkelési tisztképző tanfolyamban elnyert minősítés alapján azonban a **hadseregben** vagy a **honvédségnél** a tiszt rangot igényelni nem lehet.

7. Azon pályázóktól, kik altisztek voltak, **egyelőre** és pedig 1887. évben ezen tanfolyam hallgatása nem követeltetik, szabadságukban áll azonban ezeknek is, erre **önként** jelentkezni.

Előjegyzés, kinevezés, beosztás és behívás.

1. A népfölkelő tisztékül alkalmasoknak talált állampolgárok már béke idején **előjegyztetnek** és a népfölkelés felhívása esetén azon mérvben, a mint a tényleges tisztői szükséglet ezt követeli. **kinevezés végett Ő csász. és apost. királyi Felségének javaslatba hozatnak.**

Azok, kik tisztői rendfokozatot elébb nem viseltek, hadnagyokká lesznek kinevezve.

A népfölkelésről szóló törvény 9. §-ban foglalt határozatnál fogva, a népfölkelés felhívásánál polgári állásból bármely népfölkelő tisztői rendfokozatba történt kineveztetés, csakis a népfölkelés mozgósíthatóságának tartamára terjed és annak feloszlásával megszűnik.

Csak oly egyének, kik vitézségük, vagy más hadi szolgálat által magukat kitüntették, tarthatják meg. — a honvédelmi miniszter útján benyújtandó kérelmükre ő cs. és ap. kir. Felsége engedelmével — tisztői rangjukat béke idején is.

2. A népfölkelési tiszt állásra előjegyzetteknek a népfölkelési csapatokhoz való **beosztása** szintén már béke idején eszközöltetik, miről az illetők külön értesítést nyernek.

3. A népfölkelési tisztői minősítéssel bírók **behívása**, a szükséges tisztői helyek betöltésére megkívántató számban eszközöltetik, megjegyezve, hogy a népfölkelési tiszték a 19 évesek kivételével, a mennyiben azok az egyes korszályokban megfelelő számban állnak rendelkezésre, csak is ez utóbbiakkal egyidejűleg; a mennyiben pedig a tisztői szükséglet a behívott korszályokból fedezhető nem volna, idősebb korszályokból is lesznek behívandók.

4. A népfölkelés első osztályába tartozó volt altisztek, továbbá ezen osztályban azon állampolgárai, kik katonák nem voltak, ha **népfölkelő tisztékké** tényleg kineveztetnek és korszályuk a hadsereg (haditengerészet) vagy a honvédség kiegészítésére fordított volt is, a népfölkelésnél mint tiszték meghagyatnak.

A népfölkelő tiszték egyenruházata, fegyverzete és felszerelése.

1. A népfölkelésről szóló utasítás 115. pontja értelmében, a népfölkelési tiszték egyenruházata, fegyverzete és felszerelése éppen olyan, mint **„háboruban”** a honvéd tisztéké, csak hogy a gombok és rendfokozati jelvények fehérek.

A népfölkelési tiszték behívásuk alkalmával teljes egyenruházattal, fegyverrel és felszereléssel. — lovassági tiszték pedig egy teljesen szabályszerűen felszerelt saját lóval is tartoznak bevonulni, mely célból tényleges bevonulásuk alkalmával megfelelő beszerzési átalányban részesíttetnek.

2. A lovassági, továbbá a lovasított gyalogsági tiszték, bevonulásuk alkalmával egy-egy teljesen felszerelt kincstári szolgálati lóval is láttatnak el.

3. Azok, kik népfölkelési tiszt állásra vannak előjegyezve, az erről szóló értesítés vétele után legkésőbb nyolc nappal, az illetékes népfölkelési járás (honvéd zászlóalj) parancsnokságnak írásbeli közléssel tartoznak betérjeszteni, melyben önként azon kötelezettséget elvállalják, hogy népfölkelési szolgálatra való behívásuk esetén, **legalább** a következő öltözeti és felszerelési cikkekkel fognak bevonulni és pedig:

tábori sapkával,
karddal,
kardbojttal,
kardkötővel,
szolgálati jelvényvel, (t. i. a gyalogságbeliek övvel, a lovasságbeliek pedig tölténytáskával és szíjjal) és
forgópisztollyal.

Azok, kik netalán a teljes tiszt egyenruházathoz ezenkívül még szükségeltető cikkek nélkül bevonulnának, kincstári legénységi ruházattal fognak elláttatni, melyet maguk tartoznak megfelelőleg átalakíttatni.

Ezen kincstári ruházat ára azonban az illetők beszerzési átalányából fog levonatni.

Megjegyeztetik végre, hogy mindazon katonailag ki nem képezett egyének, kik népfölkelési tiszté való előjegyzést a tanfolyam hallgatása alapján óhajtják, azonban erre jelen alkalommal a **jelentkezést elmulasztják**, ebbeli kérelmeik teljesítésére csakis a jövő évben, midőn a tanfolyamok újból összeállítatnak, számíthatnak.

A Szent-Anna tó.

(Rege.)

Ember, ne légy kevély se zsarnok;
Hatalmad hogyha túlrágad,
S dőlőföd bután az égbe tör fel:
Elvész hatalmad, el magad.
Ember, ne légy hiu, kegyetlen,
A rang, dicsőség bármily nagy,
Ha dicsőséged túlfeszíti:
Rád omlik az és veszve vagy.

Hol a tusnádi barna fenyves
A büszkádival össze ér,
S ráborul a hegy homlokára
Miként hősére a babér, —
Csik-Háromszék közt, ott a tájék
Oly vedregényes, mint sehol
Fensége láttára elámulsz
S önkéntelen imádkozol.
Szent, tiszta érzés, ment salaktól,
Mely szíven, lelken átsuhan,
A néma erdő is beszél ott
Sejtelmesen, ábrándosan.
Zöld lombot ér arany verőfény,
Hűs szellő meg-meglengeti.
Lelked a természet bűbája
Mint a fohász emelgeti.
Megasap a bérci illat árja,
Ékes madárdal zeng feléd,
Fű, fa, virág, minden mutatja
A természet nagy Istenét.

Hol — mintha már az égben volnál
Nem földi a táj — megható —
Körben futó hegyek ölében
Áll a hives Szent-Anna-tó —
Egy-egy kereszt s oltár körülé
S előtte kis kápolna áll
Jelezve, hogy a fájó lélek
Itt mindenütt Istent talál.
A tó köröskörül beszegve,
Viznek sehol folyása nincs,
Kék nefelejt sok más virággal
Körülveszi, mint egy bilincs.
Tán a természet könnye e tó,
Hogyan kerülhetett ide?
Elmondom azt, mit róla tud még
A megvénült avas rege.

Régen, sok ezredév előtt még
Büszke, grófi vár állt itt,
Csillogó tornya verdesé fenn
A lomha felhők szárnyait.

Fala kristályezüsttel épült,
Színarannyal vert kapuja,
Mint sas büszkén állott e helyen,
Büszkébb csak egy: a vár ura.
Szemben vele a Torja bérce
A büszke gróf öcsese lakott,
Fény, pompa, gőg, düh, esztelenség
Tölté a két híres lakot.
Versengés volt színtelen éltük
Egymásra törtek untalan,
Melyik különb, melyik nagyobb ur
Melyiknek több hatalma van?

Történt, hogy egy külföldi herceg
Utazva ott, Torján megállt,
Az ifju gróf fényes lakába
Vendégül egy kissé beszállt.
Hintója fénylik az aranytól
Drágakövekkel ékesen,
Négy paripa röptül előtte,
Milyent nem látott földi szem.
Az ifju gróf nem bír magával
Megbűvölé a szép fogat,
Kér, alkuszik, ígérve érte
Arany, ezüst kincset sokat.

Amaz nem adja semmi áron,
Mást gondol a bős háziur —
Sarkalja a bírvágy színtelen,
Játékba kezd, kozkáló nyul.
És veszt a herceg, pénze elfog
Most fölkerül a szép fogat.
Mosolyg a házi ur, övé az
Arany hintó s a szép lovak.
És most hamar, kaján örömmel
Az öcs bátyjához átrobog,
Szemet vakít fogatja fénye
— Száguuld a ló, — sörény lobog.

„No bátya — szólt — bámulj, ha tudsz most —
Nézd, itt a napnak négy lóva,
Egy országot megér — ha mondom
Ily fogatod nem lesz soha!” —
— Kéki a bátya, mérge bántja
Hogy öcsese most rajta kifog.
„Eh, holnap én különb fogattal
Torjára hozzád hajtatok” —
Szörnyet gondol szilaj agyában,
A torjai gúnynyal kacag.
„Jól van, tegyük rá bírtokunkat,
Hogy különb lesz, lásd meg magad.”
No jó. — Fogadtak és az ifjú
Villámszerűn elhajt tova,
Gúny, dőlőf, öröm feszíti keblét
— Nem lesz ilyen fogat soha! —
A várban meg parancs megyen szét
Sok sok jobbágy nép összegyűl,
Remegve a főur haragját
Ifjú, öreg, fi, nő vegyül.
Mosolyg a várur mint az ördög
Jobbágyi közt hogy megjelen.
Nyolc legszebb szűz leányt kiválaszt,
— A terv gonosz, istentelen —
Ruhájukat letépvé, rájuk
Szép, cifra hámoikat rakat.
Maga meg fölpattna a bakra
No, várj öcsém, ez a fogat.
Sinnak a szűzek, mint a zápor
Minden szemet a köny takar.
Elül Anna, — a legszebb köztük —
Am, indulni egy sem akar. —
Mérge a főur, ostorával
Végig csap Anna vállain. —
Láttatok-e piros, meleg vért
A fehér rózsaszínűn?!
A hótest márványán aláfoly
A drága vér s eliszsza por,
A legszebb szűz leány lerogyva
Ott sápadoz, ott haldokol.
Szégyen s a fájdalom letörte
Miként vihar a liljomot,
De szörnyű átka száll az égre
— Verd meg Isten a zsarnokot!!

Legott sűrű felleg gyűl össze,
Megreng a föld és dörg az ég.
Tűzben a vár, sok arany oszlop
Fojtó, kénkőves lángban ég.
A tornyok omlanak rakásra
Csattog az ére irtóztatón,
Megnyílt a föld, üvölt a sátán
Mintha itélet napja von.
Nagy ablakok darabra hullnak
Ledől a fal, amely ezüst,
A szélkakas sívít keringve,
Magasra száll a láng, a füst.
Elsüllyed a vár — mindakettő —
Utána nyúlt a bős pokol,
Ki itt fenn ördög volt nem ember
A gyehebben meglakol.

Emléke sincs a várnak immár
Sötét barlang támadt helyén.
Gyilkos, bűdös gőz bántja, gyötéri
A vándort, hogyha arra mén.

Mintha a két ur kinja közben
Izzadna ott a föld alatt,
Verítkező tarkázza össze
A megkopott szikla falat.

A hol a nyole szüz hámban állott
Tündérszép tó keletkezett.
Melyet a nép — tudván a dolgot —
Szent-Anna tónak nevezett.
Virággá lett a nyole szegény lány
A tó körül, a part felett.
Nem látta őket senki többé
Csak a fennjáró képzelet.
Holdfényes éjszakán ott lengnek
Rिंगó tó habján szerteszt
És elbeszéli szellemajkkal
Ezt a keserves, bús regét.

Forgács Endre.

Naptár. Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-ország naptár
8 Kedd	Isten, János	Philemon	24 János fej.
9 Szer.	Franciska	Cyr. Meth.	25 Taráz
10 Csüt.	40 vértann	Cyprian	26 Propir
11 Pént.	Heraklius	Rozina	27 Prokop

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Lapfőmunkács és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

4437. szám.
tkvi 1886.

Árverési hirdetmény.

Danilov Szima paragai lakos végrehajtónak öz. Bugarszki Mária, nevis mint néhai Bugarszki Mladen egyedül leszármazó örökösnek kiskorú Bugarszki Pája, Dusan, Bosko és Julka term. és törv. gyámja szent-tamási lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 200 frt tökékövetelés és ennek 1884. évi november hó 20-ik napjától járó 8% kamatai 28 frt, perbeli 13 frt, végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 15 frt árverés-kérvényi és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a palánkai kir. járásbírósg területén lévő, Paraga községe határában fekvő, a paragai 110. sz. tjkvben A I. 3-7. sorszámok alatti 1/3 telek földre 1892 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1887. évi március hó 13. napjának délutáni 3 órája** tűzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 189 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, a harmadik részletet pedig ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39415/I. m. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a palánkai m. kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál letézni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásánál egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál, Paraga község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fentirt tjkvben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetmény egy példánya a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett, az árverési feltételek pedig megtekinthetők végett egy-egy példányban Paraga község elöljáróságának, nemkülönben ezen árverési hirdetmény egy-egy példánya Tovarisoa, Gajdobra, Obrovác, Szilbás, Parabuty szomszédos községekben a helybeli szokás szerint azonnali körözés végett a nevezett községek elöljáróságaihoz megküldetni, és tekintve, hogy a kikiáltási ár 300 frtot meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kívánata az „Ujvidék” című hetilapban egyszer közzététel utáni vérehajtató ügyvédjének kiadatni rendeltetik, a ki utasítatik, hogy a közzététel igazoló lappéldányt az árverés foganatosítására kiküldöttnek adja át.

Ezen árverési hiroetmény az egyidejűleg megállapított árverési feltételekkel együtt az 1881. évi LX. t. c. 153. §-a intézkedéséhez képest a keresetre hozott első végzésre előírt szakaszok szerint Eiman László felperesi ügyvédnek az árverési hirdetményi kivonattal, öz. Bugarszki Mária szent-tamási lakosok, a paragai községi árvatárnak, Kovácsévits Tivadar kulai, Wolf Sámuel bukini lakosnak, dr. Potucek János ügygondnoknak és a zombori kir. adófelügyelőnek, Paraga község elöljáróságának, mint a hol az elárverezendő ingatlan fekszik, Parabuty, Tovarisoa, Obrovác, Gajdobra és Szilbás szomszédos községek elöljáróságainak megküldetmi rendeltetik.

Palánkán, kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1886. évi december 30-ik napján.

Tillinger,
kir. aljárásbíró.

1841. szám
1887.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló alább felsorolt kincstári bértárgyaknak bérbeadása iránt ugyancsak az alább megnevezett helyeken és időben, írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzt letenni. A zárt írásbeli ajánlatok a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátva az alább felsorolt helyeken és időben, reggeli 9 óráig az árverést megtartó bizottság elnökének kezéhez adandók át, esetleg a szegedi kir. jószágigazgatóságához az árverés előtti 3-ik nap deléig nyújthatók be. Ezen időn túl beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek, még annyiban sem, ha az ajánlkozó újabb árverés esetére fentartja ajánlatát. Az írásbeli ajánlatok borítékán olvashatóan kiírandó a tárgy, melyre az ajánlat tételik, továbbá az ajánlatban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel kiírandó s határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. Az árverési és szerződési feltételek az illetékes kir. ispánságnál az árverést megelőzőleg betekinthetők. Az árverés eredményének el vagy el nem fogadása felsőbb jóváhagyásnak tartatik fenn. Az árverés napja, helye és a haszonbérbeadandó bértárgyak a következők: **Kulán a kir. ispánságnál 1887. ápril hó 25-én d. e. 9 órákor.** Bélapusztai I. sz. nagybérlet 405¹⁸⁸¹ hold 5431 frt 90 kr. kikiáltási árral 1887. október hó 1-től 6 évre. Bélapusztai IX. sz. nagybérlet 438¹⁸⁷⁵ hold 5634 frt 14 krral 1887. október 1-től 6 évre. Az ó-soóvei mészárszékű föld 39¹⁸⁴⁰ hold 404 frt 83 krral 1887. október 1-től 6 évre, mindhárom albérleti tilalom nélkül. A torzasi pettau 3-ik kisbérlet III. dülő 225 hold 1477 frttal 1887. október 1-től 1888. június 16-ig ugarlegelőnek, kereszturi IV-ik részlet szám 50 hold 400 frttal és V-ik számú részlet 50 hold 301 frttal, mindkettő 1887. október 1-től 3 évre albérleti tilalom nélkül. Kereszturi szántóföld 298¹⁸⁸³ hold 413 frt 80 kr. és 250 hold 3855 frttal 1887. október 1-től 6 évre albérleti tilalom nélkül. Szent-Tamási legelőföld 83¹⁸⁹⁹ hold 1418 frttal 1887. szeptember 30-tól 3 évre ugartartás és albérleti tilalom nélkül. Az ó-szivaci Zsupanszky féle szántó 387¹⁸⁹⁹ hold 5626 frt 35 krral és a Weleker Henrich-féle szántó 304¹⁸⁹⁹ hold 5267 foriat 50 krajérral 1887. évi október 1-től 6 évre albérleti tilalom nélkül. —

Apatinban a kir. ispánságnál 1887. ápril hó 18-án d. e. 9 órákor. Bezdán urbéresek közötti föld 7¹⁸³⁹ hold 145 frt 20 krral 1887. október 1-től 3 évre albérleti tilalom nélkül. Kupuszina nádaskert 1¹⁸¹⁵ hold 25 frt 70 krral 1887. október 1-től 6 évre albérleti tilalom nélkül. Kupuszina külső ispánkert 600 öl 17 frt 05 krral 1887. október 1-től 3 évre szabadhasználat albérleti tilalom nélkül. Kupuszina ispánkert 125 öl 4 frt 40 krral 1887. október 1-től 3 évre. Monostorszegi maradványföld 1431¹⁸⁶⁸ hold 6124 frttal 1887. október 1-től 6 évre. Szántovai volt ispáni föld 6 hold 141 frttal 1887. október 1-től 3 évre. Felső-pusztakulai majorföld 7²⁰⁰⁹ hold 150 frt 65 krral 1887. október 1-től 6 évre. Alsó-pusztakulai kaszálló 94¹⁸⁹² hold 2008 frt 77 krral 1887. október 1-től 6 évre. Alsó-pusztakulai mészaros és doktor bara 850¹⁸⁴⁰ hold 10855 frt 60 krral 1887. október 1-től 6 évre, a hat utóbbi albérleti tilalom nélkül. Kernyajai bárányjárás kisbérlet I. dülő 42¹⁸⁶⁷ hold 1220 frt 09 kr. 1887. október 1-től 3 évre 5 holdas részletekben ösi kapás tavaszi alá. Kernyajai bárányjárás kisbérlet IV. dülő 29¹⁸⁸⁹ hold 192 frttal 1887. október 1-től 1888. június 16-ig ugarlegelőnek. Felső-pusztakulai csószlak melletti föld 20¹⁸⁹⁹ hold 334 frt 18 krral 1887. október 1-től 6 évre albérleti tilalom nélkül. — **Palánkán a kir. ispánságnál 1887. ápril hó 21-én d. e. 9 órákor.** N-Palánkai epreskert 2¹⁸²⁹ hold 41 frttal 1887. november 1-től 3 évre. Obrováci legelői rész 87¹⁸⁷¹ hold 1851 frt 12 krral 1887. október 1-től 6 évre albérleti tilalom és ugartartás kötelezettsége nélkül. Metkovitsi pusztai italmérsi jog és föld 13¹⁸⁴⁸ hold 601 frttal 1887. október 1-től 3 évre. Paragai új legelő 484¹⁸⁶⁹ hold 12509 frt 68 krral 1887. október hó 1-től 6 évre albérleti tilalom nélkül. Paragai vadászati jog 484¹⁸⁶⁹ hold földön 7 frttal 1887. október 1-től 6 évre. Tovarisoai vadászati jog 10 frttal 1887. október 1-től 6 évre. A tovarisoai I. sz. nagybérlet 229¹⁸⁷⁸ hold 3154 frt 28 krral 1887. október 1-től 6 évre albérleti tilalom nélkül. Tovarisoai II. sz. nagybérlet 261¹⁸⁷⁸ hold 3820 frttal 1887. október 1-től 6 évre albérleti tilalom nélkül és a tovarisoai III. sz. nagybérlet 261¹⁸⁷⁸ hold 4131 frt 98 kr. kikiáltási árral 1887. október 1-től 6 évre albérleti tilalom nélkül. Sz-geden, 1887. március hó 1-én. **M. kir. államjóság igazgatóság.** Utánnymat nem díjazatik.

2-1

8054. sz.
tkvi 1886.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori kir. kincstári ügyszésg végrehajtónak néhai Peák Luka örökösei végrehajtást szenvedő elleni 32 frt 81^{1/2} kr tökékövetés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. bíróság) területén lévő, Monostorszeghen fekvő, a monostorszeghi 280. számú telekjegyzéknyben Peák Luka nevén álló A. I. 921. hr. 300 öl szűrűre 71 frtban, az A. 7. hr. 1471. számú 546^{1/3} ölnyi szőlőre 182 frtban és hr. 1679. számú 175 ölnyi szőlőre 60 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést ezennel elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 10-ik napján délutáni 9 órákor Monostorszeghen a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényi cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1887. évi január hó 27. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Az adai keresztény polgári önszegélyző szövetkezet 1886. évi rendes közgyűlését **1887. évi március hó 27-én d. u. 2 órákor** Ada község háza tanástermében tartja.

Tárgyak:

1. Elnök-igazgatói jelentés a lefolyt 1886-ik üzletév eredményéről.
 2. A felügyelő bizottság jelentése az 1886. üzlet-évi vagyonmérleg, nyer- és vesztszámláról s a tiszta nyeméremény hóváfordításáról javaslattal, esetleg a számadó tisztikar felmentése.
 3. Az alapszabályok 38. §-a értelmében kilépett 6 rendes választmányi és 2 póttag választása.
 4. Három felügyelő-bizottsági tag választása.
 5. A tiszviselők megállapított tiszteletdíjai jóváhagyása.
 6. Elnök-igazgató és pénztárnok választása.
 7. Netaláni indítványok tárgyalása.
 8. Jegyzőkönyv hitelesítésére egy bizottság kiküldése.
- Ezen gyűlésre a t. c. részvényes irak azzal hivatnak meg, miszerint: 1. az alapszabályok 34. §-a értelmében csak oly nagykorú részvényesek bírnak szavazati joggal, kiknek részvényei legalább egy hóval előbb irattak neveikre. 2. A gyűlést megelőzőleg 8 nappal előbb az intézet helyiségében közszemlére kitétt, a közgyűlés elé terjesztendő vagyonmérleget, a jelentésekkel együtt megtekinthetik.

Ada, 1887. február hó 27.

Abraham Mihály,
elnök-igazgató.

919. szám.
k. ig. 1887.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye külai szolgabírói járáshoz tartozó Torzsa községében üresedésbe jött jegyzői állásra ezenen pályázat nyitattik s a választás határidejéül **1887. évi március hó 10-ik napjának** d. e. 10 órája Torzsa község házában kitézetik. Miről pályázni szándékozók oly felhívással értesíttetnek, hogy az 1883. évi I. törvényi cikk 6. §-ában előírt okmányokkal, úgyszintén a hivatalos magyar nyelven kívül a német nyelv tudását tanúsító törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvényeiket nálam március hó 8-ik napjának délutáni 5 órájáig nyújtsák be.

A jegyzői javadalmazás a következő:

1. A természetbeli szolgálmanyoknak pénzértékbe történt átváltoztatása után készpénzben 498 frt 80 kr.
2. Az árvatári főkönyvek vezetése és a számadások szerkesztéséért 200 frt.
3. Hat öl tüzifa.
4. Szabad lakat.
5. 33^{699/1000} holdat tevő 1/4 telek föld, 1500 öl szőlő, és 350 öl szűrűskert haszonélvezete, mely után az adót a község fizeti.

Kulán, 1887. évi február hó 18-án.

Schick Mátyás

3-2

főszolgabíró.

1121. szám.
kig. 1887.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye Keresztur községében leköszönés folytán üresedésbe jött 300 frt évi fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra ezenen pályázat nyitattik és ennek választás útján leendő betöltésére határidőül **folyo évi március hó 22-ik napjának reggeli 9 órája** tűzetik ki. Felhívtnak a pályázni szándékozók, miszerint szabályszerűen felszerelt és okmányolt kérvényeiket bezárólag a választást megelőző napig a külai szolgabírósnál nyújtsák be.

Kulán, 1887. március hó 5-én.

Schick Mátyás,

főszolgabíró.

3-1

Az I. rigicai segélyszövetkezet
 folyó évi március 25-én délután 3 órakor
 a rigicai nagykorcsmai helyiségben

KÖZGYŰLÉST

tart, melyre minden tag meghívatik.

Tárgy:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
2. Az 1886-iki mérleg (jan. 1.—sept. 30-ig) megbírálása.
3. Az I. ciklus felosztása és felszámolás megbírálása.
4. Igazgató, aligazgató, 12 igazgatósági tag, felügyelő-bizottsági és 2 cégjegyző megválasztása.
5. Az alapszabályok 3., 15. és 18. §§-ainak módosítása.

Rigica, 1887. február 21.

Az igazgatóság.

Die I. Rigicaer Hilfsgenossenschaft

hält am 25. März l. J. Nachmittag 3 Uhr
 im Lokal des Grossen Wirthshauses

GENERALVERSAMMLUNG

zu welcher alle Mitglieder eingeladen werden.

Gegenstand:

1. Bericht der Direktion und Aufsichtsrathes.
2. Revision der 1886-er Bilanz (von 1. Jänner bis 30. Sept.)
3. Auflösung des I. Ziklus und Revision der Verrechnung desselben.
4. Wahl des Direktors, Vizedirektors, 12 Direktions-Mitglieder, des Aufsichtsrathes und Zweier Firmanen.
5. Änderung der §§. 3., 15. u. 18. der Statuten.

Rigica, am 21. Feber 1887.

Die Direktion.

BILANZ — MÉRLEGE

der I. Rigicaer Hilfsgenossenschaft von 1. Jänner bis 30. September 1886. — az I. rigicai segélyszövetkezetnek január 1-től szeptember 30-ig 1886.

VERMÖGEN — VAGYON		Frt	Kr.	LASTEN — TEHER		Frt	Kr.
Saldo	Egyenleg	510	01	Mitglieder-Forderungen	Tagok követelése I. ciklus	26675	91
Vorschuss	Elfőleg	1000	—	"	" II. "	9744	05
Schuldscheine	Kötvények	68743	83	"	" III. "	2758	59
Inventar nach Abrechnung von 20%	Leltár 20% leszámolás után	140	66	"	" IV. "	1387	16
				Wocheneinlage und Ertragniss-Conto Zinsen	Heti betét és jövedelmi számla kamatai I. ciklus	1318	64
				"	" II. "	505	89
				"	" III. "	128	73
				Capital-Einlagen	" IV. "	98	20
				" Zinsen	Betét kamatai	25156	97
				Gründungs-Beitrag	"	284	40
				"	Alapítási tőke I. ciklus	463	—
				"	" II. "	296	—
				"	" III. "	113	—
				Reservefond	" IV. "	172	—
				"	Tartalékalap I. ciklus	860	59
				"	" II. "	309	20
				"	" III. "	25	41
				Reingewinn	" IV. "	—	—
				"	Tiszta nyeresemény I. ciklus	42	91
				"	" II. "	27	43
				"	" III. "	10	48
				"	" IV. "	15	94
		70394	50			70394	50

Az I. ciklus összes követelése
 Die Gesamtforderung des I. Ciklus 29361 frt 05 kr.

Maison Mihály s. k.,
 igazgató.

Effinger Gábor s. k.,
 igazgatósági tag.

Bóner Albert s. k.,
 pénztárnok.

Weiss Pál s. k.,
 könyvelő.

Ezen mérleget a napló-, fő- és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben megegyezőnek találtuk.
 Mit den Haupt- und Hilfsbücher verglichen und gleichlautend befunden.

Rigica, febr. 22. 1887.

Handler József s. k.,

Heinrich Mihály s. k.,
 felügyelők — Aufsichtsräthe.

Penninger József s. k.,

Árverés.

1887. évi március hó 20-án délutáni 3 órakor a

dályai uradalomhoz

tartozó

Belobrdai

határban fekvő felmért földek nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adtnak. Nevezetesen: 1264 hold szántó-föld, 126 hold kaszáló és 24 hold legelő.

Ez árveréshez a bérleni szándékozók tisztelttel meghívtnak.

A bérlés kezdete: 1887. évi március hó 20-ik napjától bezárólag 1892. évi szeptember hó 30-áig tart.

Megjegyeztetik itt, miszerint az 1264 hold szántóföldről, 400 hold tisztabuzával már be van vetve, és az 1887. évre tavaszvetés s ugarolásra csakis 864 hold marad. Közelebbi feltételek naponta az uradalmi irodában betekínthetők.

A dályai uradalom igazgatósága.

Tenyészbika,

mezőhegyesi származású tiszta magyar faj, eladó a futtaki uradalomnál, m. p.:

2 darab három éves és

11 darab két éves.

Bővebb értesítések az uradalmi igazgatóságnál Futtakon.

A Duna gőzhajózási-társaság igazgatósága

jelentí a n. é. közönségnek, hogy a Ferencsatorna zombori kikötőjében levő rakárában az áruk felvétele Zomborból fölfelé s lefelé naponta reggeli 6 órától esti 6 óráig eszközölhetők.

Spitzer Bernát,

mint a Duna gőzhajózási-társaság szállítója Zomborban.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye tekintetes törvényhatósági bizottságának 877. ex 1886. sz. a. határozata alapján a községi adóvégrehajtói állás rendszeresítettén, ennek választás utján betöltésére a járási tekintetes főszolgabíró urnak 1255. ex 1887. sz. a. rendelete értelmében pályázat nyitattik, s a választás f. évi március hó 10-ik napján d. e. 9 órakor ejtik meg.

Felhívtnak ennek folytán mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint eddigi hivatalos foglalkozásuk, erkölcsi magaviseletük s úgy a magyar, mint a szerb nyelv tökéletes birását igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket a választás napját megelőző napig annál is inkább benyújtják, mert ezen idő után beadott kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Ezen állás a községi pénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 200 frt készpénz és a befolyandó végrehajtási költségek élvezetével van összekötve.

Moholon, 1887. február hó 18-án.

Mikosevits Antal,

jegyző.

3—3

Milovánovity Jócó,

biró.

Zombor, 1887. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

165. szám.
 bv. 1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közbírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 8450/p. 1886. számú végzése által Varga Örsze esonoplai lakosné javára Burnáty Antal és Bosnyák Márk esonoplai lakosok ellen 80 frt tőke, ennek 1885. évi június hó 25. napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 38 frt 45 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 1180 frt 50 krra becsült eséplőgép, gazdasági eszközök, lovak, szarvasmarhák, sertés, butor és ágyneműek, bor és egyéb eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 8877/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Eszonoplán alperesek lakásán leendő eszközzésére 1887-ik évi március hó 12-ik napjának délutáni 10 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a vélni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi március hó 1-én.

Cservenka Lajos,
 fir. bir. végrehajtó.

Bács-Almás (Bácsmegye) a betegsége folytán szabadságot kántor helyettesítése céljából 2 havi időtartamra egy a magyar, német és bunyevác nyelvben jártas s a kántori teendők végzésére képes egyén alkalmaztatik.

A jelentkező sziveskedjék — lakhelyének pontos megjelölése mellett — feltételeit alulírtnál azonnal közölni.

Bács-Almás, 1887. február hó 2-án.

Az iskolaszéki jegyző helyett:

Sterk József, 2—2

Csicsáky József,
 plébános.